

Przedsiębiorcy proponują zmiany w VAT

Podatki | Eksperti firm doradczych, izb gospodarczych i organizacji społecznych przygotowali projekt zmian w ustawie o VAT. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan przedstawiła go ministrowi finansów

ANNA GRABOWSKA

Generalnie w nowelizacji chodzi o usunięcie regulacji szkodliwych dla gospodarki oraz o wprowadzenie tych, które dotychczas były u nas niewykorzystane, a w myśl VI dyrektywy UE nie ma przeszkód, aby je wprowadzić.

Zmiany techniczne też są ważne

Tomasz Michalik, jeden ze współautorów projektu, wskazuje przede wszystkim na zmiany o charakterze techniczno-administracyjnym. Chodzi m.in. o likwidację dwumiesięcznego ograniczenia w odliczaniu VAT naliczonego, możliwość rozliczenia podatku od importu towarów wyłącznie w okresie deklaracji rozliczeniowej, a nie poprzez jego faktyczną zapłatę, i odzyskanie w deklaracji miesięcznej bądź kwartalnej. Proponowane rozwiązania niekiedy będą wiązały się z dodatkowymi kosztami budżetowi, ale często znacząco niższymi, niż może to wydawać się na pierwszy rzut oka. Przykładem jest choćby właśnie odliczenie podatku naliczonego od importu towarów w deklaracji podatkowej. Dziś, poprzez obowiązek zapłaty, podatek kredytyje budżet. To zostanie wyeliminowane. Nie można jednak zapominać, że coraz więcej naszych przedsiębiorców importuje przez kraje sąsiednie, których przepisy umożliwiają im przywóz do Polski towarów spoza Unii bez pła-

jakiegokolwiek podatku.

— Tak jest np. w Czechach, w Słowacji czy na Węgrzech. Państwa z tego powodu nie zbankrutowały, a importerzy nie muszą wykorzystywać cudzych rozwiązań — twierdzi Michalik. Wprowadzenie poprawki ma zachęcić importerów, którzy od pewnego czasu dokonują importu przez Czechy, Niemcy lub Holandię do odpraw w Polsce.

Leasing i reklama

Ciekawie się zapowiada zrównywanie leasingu finansowego (gdy własność przedmiotu nie przechodzi automatycznie z zapłatą ostatniej raty na leasingobiorcę) i operacyjnego (gdy do takiego przejścia dochodzi). W obu wypadkach obowiązek podatkowy powstawałby z chwilą zapłaty (lub wymagalności) raty.

Interesująca jest propozycja (oparta na praktyce niektórych państw członkowskich UE) zwolnienia z VAT leasingu nieruchomości z proponowaną opcją umożliwiającą kontrahentom rezygnację ze zwolnienia w odniesieniu do konkretnej umowy. Chodzi o sytuację, w których firmy zagraniczne, chcące prowadzić biznes w Polsce, zastanawiają się, czy nieruchomość kupić, czy tylko ją wdzierżawić. Często wybierają pierwszą opcję, jako że nabywając nieruchomość sprzed 1993 r., nie muszą płacić VAT. Przy leasingu, najmie i dzierżawie mają zaś taki obowiązek.

Jedną ze szczególnie istotnych propozycji jest rezygnacja z powiązań przepisów o VAT z ustawą o CIT. Jest to niezgodne z VI dyrektywą UE i niepotrzebnie ogranicza wysokość odliczeń, najczęściej wydatków na cele reklamowe. Po nowelizacji również te, które nie stanowiłyby kosztów uzyskania przychodu w podatku dochodowym, mogłyby być odliczane od VAT.

Zagraniczne dostawy i transakcje finansowe

Myśli się również o tym, by zagraniczni dostawcy części dla polskich firm produkcyjnych nie musieli się rejestrować dla potrzeb VAT w Polsce. Podatek rozpoznawaliby nasi producenci, a zagraniczni dostawcy pozostawaliby poza VAT, mimo że dostarczaliby i sprzedawali towary w Polsce. Rozwiązanie to jest dla budżetu zupełnie neutralne, a zaletą obrót firmy do współpracy z naszymi podmiotami i jeszcze ułatwia pracę władzom skarbowym. Znika bowiem grupa podatników, od których wyegzekwowanie VAT było szczególnie trudne.

Nowe ustawowe rozwiązania objęłyby również transakcje finansowe korzystające dziś ze zwolnienia od VAT. Obecnie, jeżeli jakaś firma zajmuje się co do zasady sprzedażą opodatkowaną i nagle wykona jedną operację finansową, która przyniesie jej zysk w wysokości 50 proc. całego przychodu, to automatycznie traci 50 proc. odliczenia swojego VAT. Po nowelizacji indy-

JAKUB OSTALOWSKI

*Poprawki w ustawie o VAT mają zachęcić importerów do dokonywania odpraw w Polsce, a nie w innych krajach. Na zdjęciu terminal celny w Koroszczyźnie

widualnie ustalałyby to z władzami skarbowymi, a te musiałyby uwzględnić specyfikę działalności danej firmy, jej przedmiot. Jeśli z zasady nie zajmowałaby się ona finansami, to jedna transakcja nie powinna pozbawiać jej połowy odliczenia VAT zapłaconego przy transakcjach podlegających opodatkowaniu.

Szybsze zwroty i niższy podatek od darowizn

Projekt przewiduje również skrócenie standardowego terminu zwrotu podatku ze 180 do 60 dni, co stanowi szczególony uciążliwy problem mniejszych firm, których nie stać na tak długie kredytowanie budżetu.

Firmy zwolnione podmiotowo z VAT nie musiałyby ewidencjonować obrotu przy użyciu kas fiskalnych. Dziś z takiego przywileju korzystają tylko niektóre, wskazane wprost w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy.

Rozszerzona ma być ulga na zle długi. Objęłaby należności uprawdopodobnione jako nieściągalne, a

nie tylko te, których owa nieściągalność jest już absolutnie pewna.

Przewidywane jest też zwolnienie dla darowizn, ale nie bezwarunkowe. Opodatkowanie uwzględniałoby stopień zużycia przekazywanego nieodpłatnie towaru.

Jeżeli sprowadzany z zagranicy towar miałby zawieszony pobór akcyzy, podatek ten nie wchodziłby do podstawy obciążenia VAT.

Transakcje, które podlegałyby VAT w jakimkolwiek państwie unijnym, byłyby zwolnione z podatku skarbowego w Polsce. Obecnie dzieje się tak tylko wówczas, gdy są obciążone VAT w kraju.

Zmiany mają objąć również osoby fizyczne. Jeśli ich przychody będą podlegały PIT, to nie będzie od nich VAT. Gdy natomiast zostaną uznane z punktu widzenia podatku dochodowego od osób fizycznych za samodzielną działalność, to trzeba będzie zapłacić od nich VAT.

Wiceminister finansów zakłada, że ostateczny projekt nowelizacji ustawy zostanie opracowany przez MF do końca marca 2006 r.